

31975L0321

L 147/24

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

1975.6.9.

A TANÁCS IRÁNYELVE

(1975. május 20.)

a kerekes mezőgazdasági vagy erdészeti traktorok kormányberendezésére vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről

(75/321/EGK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK TANÁCSA,

tekintettel az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 100. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽²⁾,

mivel a műszaki követelmények, amelyeknek a nemzeti jogszabályok alapján a traktoroknak meg kell felelniük, többek között a kormányberendezést is érintik;

mivel e követelmények tagállamonként különböznek, szükséges, hogy minden tagállam ugyanazon követelményeket fogadjon el, vagy a hatályos szabályokon felül, vagy azok helyett, különösen azért, hogy lehetővé tegye az EGK-típusjóváadási eljárás egységes alkalmazását, amely a kerekes mezőgazdasági vagy erdészeti traktorok típusjóváadására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1974. március 4-i 74/150/EGK tanácsi irányelv tárgya ⁽³⁾, és amelyet minden traktortípusra alkalmazni kell,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

(1) Mezőgazdasági vagy erdészeti traktor az összes kerekes vagy láncfalas, legalább kéttengelyű gépjármű, amelynek funkciója lényegében a vonóteljesítmény kifejtéséből áll, és amely különösen meghatározott eszközök, gépek vagy pótkocsik vontatására, tolására, hordozására vagy működtetésére van berendezve, és amelyeket mezőgazdasági vagy erdészeti alkalmazásra szántak. Teher vagy utasok szállítására is fel lehet szerelni e járműveket.

(2) Ezen irányelv csak az (1) bekezdésben meghatározott, fűvott gumibronccsal felszerelt, kéttengelyű traktorokra vonatkozik, amelyek legnagyobb tervezési sebessége 6 és 25 km/h között van.

2. cikk

A tagállamok nem tagadhatják meg valamely traktor EGK-típusjóváadását, illetve a nemzeti típusjóváadást a kormányberendezetre való hivatkozással, ha az megfelel az ezen irányelv mellékletében foglalt előírásoknak.

3. cikk

A tagállamok nem tagadhatják vagy tilthatják meg a traktorok nyilvántartásba vételét, értékesítését, forgalomba helyezését vagy használatát a kormányberendezetre való hivatkozással, ha az megfelel az ezen irányelv mellékletében foglalt előírásoknak.

4. cikk

Azon változtatásokat, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a mellékletet a műszaki fejlődéshez hozzáigazítsák, a 74/150/EGK irányelv 13. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően fogadják el.

5. cikk

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek az értesítéstől számított 18 hónapon belül megfeleljenek, és erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azoknak a főbb rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

6. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 1975. május 20-án.

a Tanács részéről

az elnök

R. RYAN

⁽¹⁾ HL C 160., 1969.12.18., 29. o.

⁽²⁾ HL C 48., 1969.4.16., 21. o.

⁽³⁾ HL L 84., 1974.3.28., 10. o.

MELLÉKLET

1. FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1.1. **„Kormány szerkezet”**

„Kormány szerkezet”: a traktor teljes irányváltatására szolgáló berendezés.

A kormány szerkezet tartalmazhatja a következőket:

- működtetőberendezés,
- áttételi berendezés,
- kormányzott kerekek,
- esetleg a különberendezés, mely segéd- vagy külső erőt szolgáltat.

1.1.1. **„Működtetőberendezés”**

„Működtetőberendezés”: a kormány szerkezetnek az a része, amelyet a járművezető a traktor irányozása céljából közvetlenül működtet.

1.1.2. **„Áttételi berendezés”**

„Áttételi berendezés”: a kormány szerkezetnek az a része, amely a működtetőberendezés és a kerekek között van, kivéve az 1.1.4. pont szerinti különberendezést. Az áttétel lehet mechanikus, hidraulikus, pneumatikus, villamos rendszerű vagy kombinált.

1.1.3. **„Kormányzott kerekek”**

Kormányzott kerekek:

- azok a kerekek, amelyeknek a traktorhoz viszonyított helyzetét közvetlenül vagy közvetve lehet változtatni azért, hogy az a traktor irányváltatását eredményezze,
- a csuklós traktor kerekei,
- az olyan traktor kerekei, amelyek irányváltatását az azonos tengelyen levő kerekek sebességváltozása idézi elő.

Nem tartoznak ide a nyomtartó kerekek.

1.1.4. **„Különberendezés”**

„Különberendezés”: a kormány szerkezet olyan része, amely segéderőt vagy külső erőt szolgáltat. Ez a segéderő, illetve külső erő lehet mechanikus, hidraulikus, pneumatikus, villamos vagy valamely kombinált rendszer (pl. olajszivattyú, légsűrítő, energiatároló stb.).

1.2. **„Kormány szerkezetek különböző fajtái”**

1.2.1. A kormányzott kerekek kormányzáshoz szükséges erő jellege szerint megkülönböztethető:

1.2.1.1. *izomerős kormány szerkezet*: az, amelynél a kormányzáshoz szükséges erőt kizárólag a járművezető izomereje biztosítja;

- 1.2.1.2. *segéderős kormányserkezet*: az, melynél a kormányzáshoz szükséges erőt a járművezető izomereje és az 1.1.4. pont szerinti különberendezés szolgáltatja.

Azon kormányserkezetek, amelyeknél a kormányzáshoz szükséges erőt kizárólag az 1.1.4. pont szerinti berendezés szolgáltatja, de a különberendezés hibája esetén a járművezető izomereje is képes erre, ún. *segéderős kormányserkezet*nek minősülnek.

- 1.2.1.3. *Idegenerős kormányserkezet*: az, melynél a kormányzáshoz szükséges erőt kizárólag az 1.1.4. pont szerinti különberendezés szolgáltatja.

1.3. **„Működtetőerő”**

„Működtetőerő”: a járművezető által a traktor kormányzásához a működtetőberendezésre kifejtett erő.

2. GYÁRTÁSI, SZERELÉSI ÉS VIZSGÁLATI ELŐÍRÁSOK

2.1. **Általános előírások**

- 2.1.1. A kormányserkezetnek biztosítani kell a traktor könnyű és biztonságos kormányzását, és eleget kell tennie a 2.2. pontban szereplő külön előírásoknak.

2.2. **Különelőírások**

2.2.1. *„Kormányműködtető berendezés”*

- 2.2.1.1. A működtetőberendezésnek kézhez állónak és jó fogásúnak kell lenni azért, hogy biztosítsa a fokozatos kormányozhatóságot. A működtetőberendezés elmozdítási irányának és a traktor szándékozott irányváltatásának egybe kell esnie.

- 2.2.1.2. A működtetőerő nem haladhatja meg az egyenes haladásból a 12 méter sugarú fordulókörhöz szükséges kormányelfordításig igényelt 25 daN erőt. Segéderős kormányserkezetek segéderejének kimaradása esetén nem lehet a működtetőerő 60 daN-nál több.

- 2.2.1.3. A 2.2.1.2. pont szerinti előírás ellenőrzéséhez a traktort száraz, vízszintes, érdes útfelületen, 10 km/óra sebességgel, egyenes haladási irányból körözésbe kell irányítani. A működtetőerőt addig a pillanatig kell mérni a kormánykeréken, míg a kormánykerék állása 12 méter sugarú fordulókörnek felel meg. A fordulási művelethez igénybe vett idő (azaz a kormánykerék működtetésének kezdetétől a mérési helyzet eléréséig eltelt idő) szokásos esetben nem lehet több, mint 5 másodperc, és a különberendezés kimaradása esetén se lehet több, mint 8 másodperc. A mérést a kormánykerék jobbra fordításával és balra fordításával is el kell végezni.

A traktorok vizsgálatát a műszakilag megengedett össztömeg mellett úgy kell elvégezni, hogy az össztömeget a tengelyeken a gyártó által előírt módon osztják meg, és az előírt gumibroncsnyomást biztosítják.

2.2.2. *Áttételi berendezés*

- 2.2.2.1. A kormányserkezet nem tartalmazhat villamos és tisztán pneumatikus áttételi berendezést.

- 2.2.2.2. Az áttételi berendezést úgy kell tervezni, hogy az megfeleljen az üzemelés során keletkező igénybevételnek, a karbantartás és az ellenőrzés alkalmával pedig könnyen hozzáférhető legyen.

- 2.2.2.3. Nem tisztán hidraulikus áttételi berendezésekkel felszerelt traktorok kormányozhatóságának akkor is biztosítottnak kell maradnia, ha az áttételi berendezés hidraulikus, illetve pneumatikus része elromlik.

- 2.2.2.4. A tisztán hidraulikus áttételi berendezésekkel felszerelt kormányserkezeteknek, valamint az 1.1.4. pontban megnevezett különberendezéseknek a következő feltételeknek kell megfelelniük:
- 2.2.2.4.1. A teljes berendezés vagy annak részeinek túlnyomás elleni védelmére egy vagy több nyomáshatárolót kell beépíteni.
- 2.2.2.4.2. A nyomáshatároló berendezéseket úgy kell beállítani, hogy a T nyomás a gyártó által meghatározott legnagyobb üzemi nyomást ne haladja meg.
- 2.2.2.4.3. A vezetékeket a T nyomás (a nyomáshatároló berendezésen beállított nyomás) négyszeresére kell méretezni; úgy kell védett helyen vezetni azokat, hogy rázkódás, ütközés következtében a törés veszélye a lehető legkisebb legyen, és ne veszélyeztesse azokat a kidörzsölődés.
- 2.2.3. *Kormányzott kerekek*
- 2.2.3.1. Mindegyik kerék lehet kormányzott.
- 2.2.4. *Különberendezések*
- 2.2.4.1. Az 1.1.4. pontban említett különberendezések, amelyeket az 1.2.1.2. és az 1.2.1.3. pontban meghatározott kormányserkezeteknél alkalmaznak, a következő feltételek mellett alkalmazhatók:
- 2.2.4.1.1. Ha a jármű az 1.2.1.2. pont szerinti segéderős kormányserkezettel van felszerelve, a traktor kormányhatóságának, mint az a 2.2.1.2. pontban részletesen szerepel, biztosítottnak kell lennie akkor is, ha a különberendezés meghibásodik. Ha saját erőforrással rendelkezik a segéderős kormányserkezet, akkor az legyen ellátva saját energiatárolóval. Az energiatárolót helyettesítheti olyan független berendezés is, amely a kormányserkezetet az egyéb rendszerekkel szemben elsődlegesen látja el energiával, amennyiben azok közös erőforrással rendelkeznek. A kormányserkezet és fékrendszer nem lehet közös erőforrásra kapcsolva. Ha energiaforrásként sűrített levegő szolgál, akkor a levegőtartályt visszaáramlás nélküli nyomásszabályozó szeleppel kell felszerelni.
- Ha a kormányzáshoz szükséges erőt kizárólag a különberendezés biztosítja az 1.1.4. pont szerint, akkor a segéderős kormányserkezetet optikai vagy akusztikus jeladóval kell ellátni, mely jelzi, ha a működtetőerő a különberendezés hibája esetén a 25 daN értéket meghaladja.
- 2.2.4.1.2. Ha a traktor a 1.2.1.3. pontban megjelölt, tisztán hidraulikus erőátvitel esetén engedélyezett kormányberendezéssel rendelkezik, akkor a különberendezések hibája esetén egy kiegészítő speciális berendezés útján kell a 2.2.1.3. pont szerinti két fordulási manővernek végrehajthatónak lennie. A pótberendezés lehet a nyomástároló is. Pótberendezésként használható olajszivattyú vagy légsűrítő is, ha az közvetlenül a traktor kerekeiről meghajtott és nem lehet onnan lekapcsolni. A különberendezés üzemzavara esetén figyelmeztető optikai vagy akusztikus jelzéssel kell tájékoztatni a vezetőt.
- 2.2.4.1.2.1. Ha pneumatikus a különberendezés, akkor olyan légtartálynak kell hozzá csatlakozni, mely visszaáramlás nélküli áteresztőszeleppel van biztosítva. A légtartály méretezésének olyannak kell lennie, hogy legalább hét teljes (ütközéstől ütközésig) kormányelfordítás legyen lehetséges az üzemi nyomás felére csökkenéséig; ezt talajról felemelt kormányzott kerekekkel kell vizsgálni.